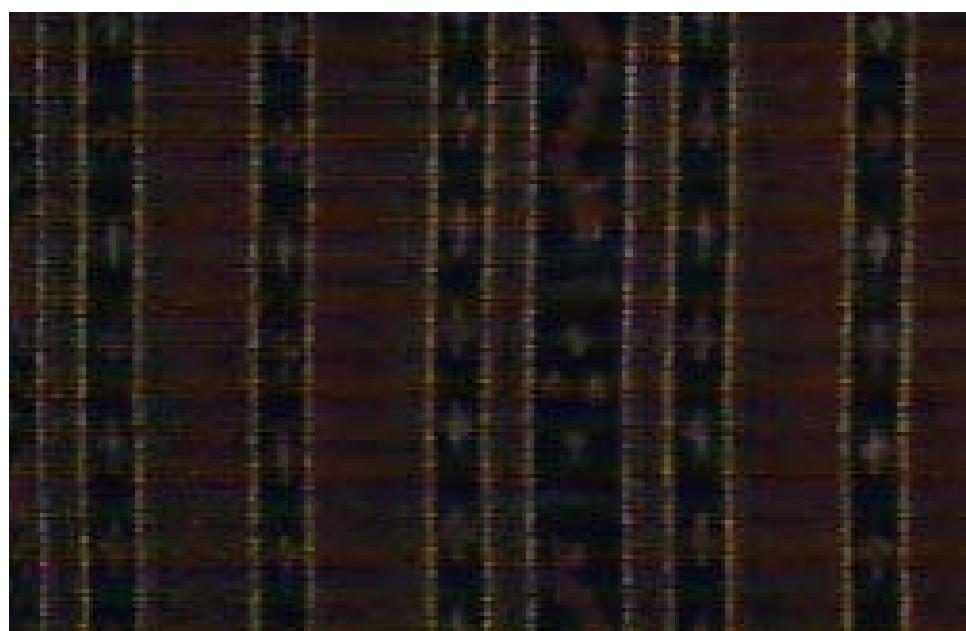

ผ้าไหมหมีสาเกต ๒ ตะกอ

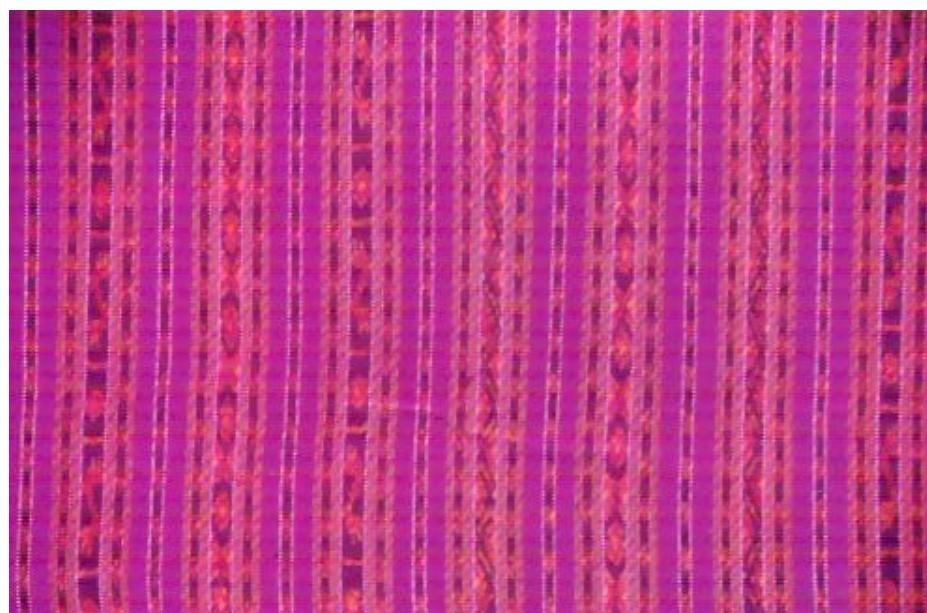
ผ้าไหมลายสาเกต

ภาคผนวก บ

ผู้ถ่ายสารเกตประยุกต์

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดร้อยเอ็ด โทร 0-4351-1260

ผ้าไหมลายสาเกต

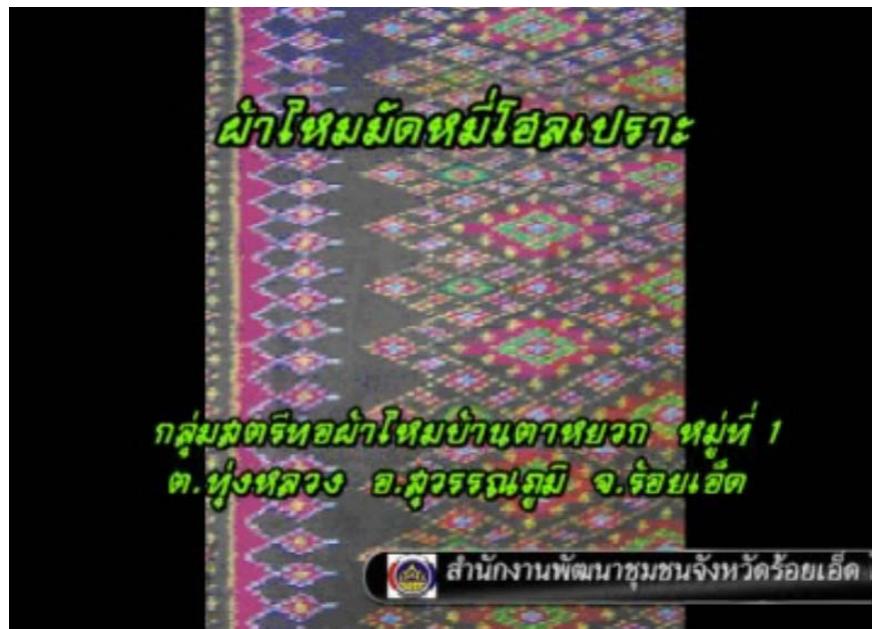
ภาคนวก ค
ลายสาเกตประยุกต์
ในผลิตภัณฑ์เครื่องใช้

ภาคผนวก ๔

ประวัติวิทยากรท้องถิ่น

ผ้าไหมบ้าน hairy หลีม

(Phamai Ban-Why-Lism)

บ้าน hairy หลีม

ดินแดนแห่งอารยธรรมอีสาน ที่สั่งสมภูมิปัญญาของชาวท้องถิ่นนานานับศตวรรษซึ่งถ่ายทอดกันมาเป็นงานฝีมือประณีตในรูปแบบของผ้าไหมเป็นที่รู้จักกันกว้างขวาง บ้าน hairy หลีมเป็นหมู่บ้านพัฒนาระดับที่ 3 ตั้งอยู่ใน กิ่งอำเภอทุ่งเขาหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด แบ่งออกเป็น 3 หมู่ ได้แก่ หมู่ที่ 3, 6, 9 มีประชากร 2,670 คน (ชาย 1,165 คน หญิง 1,505 คน) 505 หลังคาเรือน มีเนื้อที่ประมาณ 3,000 ไร่ ห่างจากตัวกิ่งอำเภอประมาณ 5 กิโลเมตร ประชากรมีอาชีพหลัก คือการทำนา

ความเป็นมา

เดิมที่ชาวบ้าน hairy หลีมมีอาชีพปลูกหม่อนเลี้ยงไหมเป็นอาชีพเสริมของชาวอาชีพหลักคือ ทำนาอยู่แล้ว ในปี พ.ศ. 2517 ได้มีการรวมกลุ่มกันครั้งแรก โดยได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ตั้งชื่อกลุ่มว่า “กลุ่มสตรีทอผ้าบ้าน hairy หลีม” งบประมาณครั้งแรก 4,500 บาท ผ้าที่ทอประกอบด้วยผ้าพื้นธรรมชาติและผ้าขาวม้าเป็นหลัก

ในปี พ.ศ. 2523 กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ได้สั่งสมาชิกไปอบรมเรื่องการทอและข้อมูลที่กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กล่าวอีกน้ำหนึ่ง หลังจากอบรมเสร็จสมาชิกทั้ง 4 ท่านที่เป็นตัวแทนได้นำความรู้มาถ่ายทอด โดยฝึกอบรมให้แก่สมาชิกภายในกลุ่มเพื่อขยายผลจำนวน 20 คน โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากการส่งเสริมอุตสาหกรรม ในด้านวัสดุอุปกรณ์และวิทยากรโดยใช้สถานที่ฝึกอบรมที่บ้านคุณอัมพร ทองธิสาร และตั้งเป็นที่ทำการกลุ่มสตรีทอผ้าไหม จนถึงปัจจุบันนี้

ในปีเดียวกันนี้ คุณอัมพร ทองธิสาร ได้รับเลือกเป็นประธานกลุ่มและได้จัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต เพื่อแก้ไขปัญหาระบบเงินทุนของกลุ่ม โดยมีสมาชิก 74 คน ปัจจุบันกลุ่มออมทรัพย์ฯ มีเงินสักจะสะสมประมาณ 200,000 บาท ต่อมากการพัฒนาชุมชน กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงอุตสาหกรรม ได้เข้ามาสนับสนุนในด้านวัสดุอุปกรณ์ การฝึกอบรมการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม เทคนิคการย้อมสีและการทอผ้าไหม ตลอดจนการบริหารงานกลุ่มและการตลาด

ในปี พ.ศ. 2542-ปัจจุบัน เมื่อกลุ่มได้ดำเนินการเรื่อยๆ มาและผ้าบ้าน hairy หลีมมีคนรู้จักมากขึ้น ในขณะเดียวกันรัฐบาลมีนโยบายในเรื่อง “หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์” ทำให้หน่วยงานทางราชการ

เข้ามาสนับสนุนทางด้านการฝึกอบรมและการตลาดเพิ่มมากขึ้น ปัจจุบันกลุ่มอุกมทรัพย์มีศูนย์รวมอยู่ที่บ้านเลขที่ 84 หมู่ที่ 3 ตำบลมะนาว กิ่งอำเภอทุ่งเขาหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยการนำของคุณสุภาพร สอนศรี ประธานกลุ่ม ได้พัฒนารูปแบบของผ้าไหมบ้านหวานหลีมให้มีสีสันและลวดลายที่สวยงาม เป็นที่ต้องการของตลาด ทางกลุ่มได้ศึกษาความต้องการของตลาด สีสันของผ้าที่ลูกค้าต้องการ มีการตรวจสอบมาตรฐานของผ้า ลายผ้าและพัฒนาอยู่เสมอ ซึ่งในแต่ละวันจะมีสมาชิกกลุ่มร่วมกันจำหน่ายผลิตภัณฑ์ และทอผ้าด้วยกีทอผ้าประมาณ 100 ตัว

ความยิ่งใหญ่ของผ้าไหมหวานหลีม

ได้เป็นตัวแทนจังหวัดร้อยเอ็ด ไปจัดแสดงในโอกาสต่าง ๆ ในแต่ละวันจะมีนักท่องเที่ยว ทั้งในและต่างประเทศเยี่ยมชมซื้อผลิตภัณฑ์ผ้าไหมที่หมู่บ้านเป็นที่ระลึก เป็นตัวแทนจังหวัดร้อยเอ็ด เข้าร่วมประกวดผ้าไหมที่พระตำหนักภูพานราชานิเวศน์เป็นประจำทุกปี ซึ่งเป็นความภาคภูมิใจของชาวบ้านหวานหลีม

ผ้าไหมสาเกต

ผ้าไหมสาเกตจังหวัดร้อยเอ็ด เป็นผ้าไหมที่สวยงามฝีมือประณีต ประกอบด้วยลวดลายโบราณ 5 ลาย ล้วนแล้วแต่มีความหมายลึกซึ้ง และเป็นผ้าเอกสารลักษณ์ของจังหวัดร้อยเอ็ด เป็นที่นิยมของคนทั่วไป เป็นของฝากของที่ระลึกที่มีคุณค่า

การประกวดผ้าไหมสาเกตครั้งแรก

ผ้าไหมสาเกตเป็นงานฝีมือที่มีคุณค่าทางศิลปะชั้นสูง ประณีตสวยงามด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่น ผสมผสานกับความมีชื่อเสียง ในเนื้อไหมที่แน่นหนาแต่นุ่มนิ่มและนวลดตา ให้ความรู้สึกโดยเด่นเป็นส่วนตัว ต้องพยายามที่สุดเพื่อให้ได้มาซึ่งความงามที่สุด

ตลอดระยะเวลานานที่ผ่านมา ถึงแม้ไหมร้อยเอ็ดจะเป็นที่ชื่นชอบไปทั่วโลก หากแต่ยังไม่เคยได้มีการกำหนด ผ้าเอกสารลักษณ์แต่อย่างใด เมื่อเดือนกันยายน 2544 จึงได้มีการประกาศอย่างเป็นทางการให้ผ้าไหมสาเกตเป็นเอกสารลักษณ์ของจังหวัดร้อยเอ็ด ได้จัดให้มีการประกวดครั้งแรกเมื่อชั้นวาระ 2544

คำวัญจังหวัดร้อยเอ็ด

ศิบเอนด์ประดิษฐ์เมืองงาม	เรื่องนามพระสูง ไหล่
ผ้าไหมมหาเกต	บุญพระเหวดประเพลสี
มหาเจดีย์ชัยมงคล	งานหน้ายลบึงพลาญชัย
เขตกว้าง ไกลทุ่งกุลา	โลกลีอชาข้าวหอมมะลิ

คณะกรรมการกลุ่มสตรีทอป้าใหม่

บ้าน hairy หลีม

นางสุภาพร สอนศรี ประธานกลุ่ม
นางเดิม บุญสุข รองประธาน
นางตุ้ย สุดาทิพย์ เหรัญญิก

คณะกรรมการฝ่ายการตลาด

นางสุภาพร	สอนศรี
นางสาวไพบูลย์	ไชยเหลาจัน
นางปั้งอร	รัชดาوار

คณะกรรมการที่ปรึกษา

นางอัมพร	ทองธีสาร
นางเติม	บุญสุข
นางปราณี	กลับพิม
นางพรณี	พิชัย
นางดี้ย	สุคนธิพย์

ร้านค้ากลุ่มแม่บ้านนี้ 3 บ้าน hairy หลีม กิ่งอ่อนกอทุ่งเข้าหลวง เป็นแหล่งผลิตผ้าไหมที่เกิดจากการรวมตัวของกลุ่มแม่บ้าน ผ้าไหมที่นี่เป็นชื่อที่สุดแห่งหนึ่งของร้อยเอ็ด ฝีมือประณีต สวยงาม เนื้อไหมแน่นและนุ่มนิ่ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งไหมมัดหมี่ จึงไม่แปลกใจที่ได้รับรางวัลการประกวดระดับต่างๆ มากมาย เมื่อสามไส้จังค์สายสัมภ์ หรือจะเป็นของฝากที่มีคุณค่าต้องตาต้องใจผู้รับยิ่งนัก

คุณสมนึก มาตรวิเศษ
ประธานกลุ่มทอผ้าไทย

อาศัยอยู่บ้านเลขที่ 39 หมู่ 2 ตำบลน้ำใส อำเภอจตุพักราม จังหวัดร้อยเอ็ด เบอร์โทรศัพท์ 043-611138

ทอผ้าฝีนหนึ่งมีนาคมน้อย 9 ตัว ตัวเล็กลง 12 ตัว ถ้าทำนาคหลายตัวจะทำให้ผ้าดูละเอียดขึ้นมากกว่าเดิม ทอผ้ามัดหมี่ ลายรือกสะเดิด ผ้ามัดหมี่ประยุกต์ ผ้าฝ้ายเป็นลายยกขิต

นางพูลศรี จิรายุ

อยู่บ้านเลขที่ 383/385 ร้านจรินทร์ ถ.พดุงพานิชย์ อ.เมือง จ.ร้อยเอ็ด อายุ 76 ปี ทำอาชีพทอผ้า ไหมมนิมานาน 40 ปีแล้ว ได้รับการถ่ายทอดมาจากการตาและตนเองก็มีความชอบทางด้านนี้ด้วย ลายสาเกตนี้เป็นลายโบราณของนาง ลาย เกษมทรัพย์ ลายสาเกตต้องมี 5 ลายจึงจะเรียกว่าลายสาเกต ได้ ชื่อลายผ้าสาเกตมีประวัติมาจากเป็นชื่อเมืองเก่าของจังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งชื่อว่า เมืองสาเกต คุณมารศรี บุญเดช อดีตภรรยาผู้ร่วมราชการจังหวัดร้อยเอ็ดเป็นคนเริ่มตั้งชื่อ “ผ้าไหมลายสาเกต” ตาม ชื่อเมืองเก่าของจังหวัดร้อยเอ็ด

ผ้าไหมลายสาเกตจำหน่ายได้ดีมาก ทุกสี ราคาจำหน่าย 1 ชุด ประมาณ 1,200 – 1,700 บาท ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความละเอียดของลายกับผ้า การทำส่วนมากจะทำ 2 ตะกอ สินค้าประยุกต์ของผ้าลายสาเกต เช่น เสื้อ, กางเกงใส่กระดายทิชชู, กระโป๊ก จัมมี่ ไม่มีจำหน่ายตามท้องตลาดทั่วไป ลูกค้าต้องสั่งทำ เป็นพิเศษ ผ้าไหมลายสาเกตมีคุณภาพจนได้รับการส่งเสริมให้มีการอุปกรณ์แสดงศิลปหัตถกรรมไทยที่ กรุงเทพฯ คือ งานสายไหมไทย ซึ่งทำให้สร้างรายได้ดีมาก

คุณยายยวนจิตรา สามีบัตร

อาศัยอยู่หน้าสถานีพีช ไร่ อ.เมือง จ.ร้อยเอ็ด เบอร์โทรศัพท์ 043-512077 ทำอาชีพทอผ้าไหมลายสาเกตมาประมาณ 37 ปี เป็นผู้ริเริ่มก่อตั้งกลุ่มแม่บ้าน โดยอาภูมิปัญญาเดิมมาใช้และทำให้มีรายได้เสริมโดยทำผ้ามัดหมี่ เนื้อน้ำอ่อนหาง่ายกดออก การที่จะทำตลาดนั้นจะต้องเรียนรู้และเข้าใจลายผ้า การใช้งานสีสันและโอกาสใช้สอย ราคาเมตรละ 450 บาท การทำลายกดออกนั้นต้องมัดดูกาวก่อน แล้วล้างด้วยไส้ดีด้วยชัลไฟด์ให้เป็นสีขาว มัดสีแดงแล้วล้างออกก็จะได้ดูกสีแดง

คุณยายอ่ำพร ทองธิสาร

อาศัยอยู่บ้านเลขที่ 84 หมู่ 3 บ้าน hairy หล่ม ต.มะนาว อ.ทุ่งเขาหลวง จ.ร้อยเอ็ด อายุ 67 ปี ทำอาชีพหอผ้าไห่มมา 43 ปี เป็นอาชีพเสริมหลังจากทำนาซึ่งเป็นอาชีพหลัก และคุณยายชอบการหอผ้าอยู่แล้ว ได้ริเริ่มสอนเพื่อนบ้านและเริ่มจัดตั้งกลุ่มแม่บ้าน แต่ก่อนทำเค่อพอยาที่านั้นแต่ต่อมาทางราชการมีการสนับสนุนกีด้วยสิ่งของที่ห้องเรียน สำหรับเด็กที่ห้องเรียนอายุประมาณ 12 ปีเท่านั้น

ภาควิชานักวิชาการ
ภาควิชานักวิชาการท่องเที่ยว

และ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์

คุณยายอ่ำพร ทองธิสาร
ประธานกลุ่มแม่บ้านหวยหลีม

ผลิตภัณฑ์กลุ่มแม่บ้านชาวยลลีม

คุณยายยวนจิตร สามีบัตร
ร้านแม่ยวนจิตร

นางพุลศรี จิรายุ
ร้านจรินทร์

